

Monumentnummer*: 514874

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 februari 2000
Kadaster deel/nr 82686/149

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Poppenwier Súdwest-Fryslân Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Poppenwier

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Rauwerd H 343

Omschrijving**

Inleiding

Het WOONHUIS, onder ambachtelijk-traditionele baksteenarchitectuur en in de detaillering beïnvloed door het expressionisme, is volgens mondelinge mededeling van de bewoner J.E. Schilstra, omstreeks 1920 gebouwd als eenvoudige rentenierswoning bij de naastgelegen, niet van rijkswege beschermde boerderij Marsherne 17. Het ontwerp en de bouw waren volgens dezelfde bron van de plaatselijke timmerman Y.J. Buitenveld (actief ca. 1905-1935). De woning is aan de weg gebouwd op een, door een slootje afgescheiden, hoek van een weiland.

De zeer hoge mate van gaafheid van het exterieur van de woning, doet vermoeden dat ook het interieur van de woning vrijwel geheel oorspronkelijk is. Dit mocht echter niet worden onderzocht.

Omschrijving

Het woonhuis heeft een nagenoeg vierkante plattegrond met aan de achterzijde, een halve steen terugspringend, een contemporaine aanbouw. Het woonhuis bestaat uit één bouwlaag; spouwmuren in halfsteens verband met een over twee bouwlagen opgetrokken voorgevel in bruine baksteen. Het trasmaam is geaccentueerd door twee, enigszins uitgemetselde, banden; de eerste bouwlaag en de zolderverdieping zijn aan drie zijden gescheiden door een tweesteens streklaag. De vensters van het woonhuis hebben bakstenen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

afzaten, in de aanbouw zijn houten afzaten toegepast. Het woonhuis is gedekt door een overstekende mansardekap met ingezwenkte dakschilden en aan de voor- en achterzijde wolfeinden; de aankapping van de aanbouw heeft een half schilddak. Het overstek rust op gootklampen. De gootklampen en het boeibord van de dakgoten zijn op eenvoudige wijze versierd, respectievelijk trapsgewijs en met golftrand. De dakschilden zijn belegd met muldenpannen. Zowel in het westelijke als het zuidelijke dakschild is een gemetselde schoorsteen gebouwd. De voorgevel is zeer plastisch vormgegeven: in de eerste bouwlaag bevindt zich een portiek onder een latei met terugsprongen in het metselwerk; een bakstenen stoep; een verniste voordeur voorzien van een negenhoekig ruitje met gesmeed traliewerk. Boven de latei van grof beton bevindt zich een zeshoekig bovenlicht met geel getint matglas-in-lood. Rechts van de portiek is een inpandige erker gecreëerd door sprongen in de gevelwand, een vierlichts venster en H-vensters met in het bovenlicht een ruitvormige tracering; op de hoekstijlen van de erker een eenvoudige getrapte versiering. In de geveltop een tweelicht met dubbele stolpramen onder een latei van grof beton. Elk raam met een drieruits horizontale roedeverdeling, aan weerszijden van de vensters verticaal siermetselwerk. In de oostelijke zijgevel van rechts naar links: een tweelichtvenster in de gang met horizontale roedeverdeling; een provisiekelderraam met diefijzers en een tweelichtvenster; in de aanbouw een opgeklampte ingang en een tweelicht met driehoekige roedeverdeling. In de westelijke zijgevel van links naar rechts twee H-vensters met in het bovenlicht ruitvormige roedeverdeling en een stolpvenster met ruitvormige roedeverdeling. In de aanbouw aan de achterzijde van het woonhuis een vierlichtsvenster met driehoekige roedeverdeling. In het dakschild van het woonhuis een houten dakkapel onder geringere dakhelling en een stolpraam met horizontale roedeverdeling.

Waardering

Het woonhuis onder ambachtelijke baksteenarchitectuur, in de detaillering beïnvloed door het expressionisme en volgens mondelinge mededeling omstreeks 1920 gebouwd als rentenierswoning naar ontwerp van en door de plaatselijke timmerman Y.J. Buitenveld (actief ca. 1905-1935), is van algemeen cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang;

- als karakteristiek voorbeeld van een eenvoudige rentenierswoning, die om sociaal-economische redenen bij de boerderij is gebouwd en niet in de stad,
- vanwege het eenvoudige, maar verzorgde ontwerp, de detaillering en uitvoering,
- vanwege de zeer hoge mate van gaafheid van het exterieur,
- vanwege de gaafheid van de visuele en structurele relatie met de boerderij en het landelijk gebied.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument